

Abstract

La Casa del Raïm, al terme de l'antic Lavit (Torrelavit, al Penedès), va ser fundada per un castlà dels barons d'Òdena, la successió del qual va prendre el topònim com a patronímic. Si la presència dels Òdena al castell de Lavit i a la dita casa, així com la seva vinculació amb els Cardona han estat estudiades en algunes publicacions (ja per Coll d'Alentorn i en altres de més recents), els Lavit (també coneguts com a Çavit), que foren possessors aloers de la casa durant cinc generacions (s. XII-XIV), mereixen més atenció, com evidencien les desenes de documents que és possible consultar al Fons Lavit de l'Arxiu de la Catedral de Barcelona (pocs dels quals han estat editats). Aquesta família va anar adquirint progressivament propietats que va infeudar, mentre ascendia en l'escala nobiliar. Les esposes eren anomenades del Raïm i sembla que, en la seva condició de vídues, van tenir una certa preponderància en l'administració de l'heretat. Aquest és el cas de Sibil·la del Raïm (s. XIII), aloera de nombrosos masos que li retien censos anuals i els quals el seu fill, Jaume de Lavit, primer cavaller de la nissaga, va rebre en bon estat. Aquest apogeu, però, va esvair-se tot d'una a la segona meitat del segle XIV, com mostren dos testaments en dos hereus successius. Va ser potser la pesta negra el que acabà amb la descendència del darrer dels Lavit i la seva vídua, Sança del Raïm (emparentada amb els Canyelles, amb notable fama a la Cort), va haver de donar l'heretat a una institució eclesiàstica, la Pia Almoïna de la Catedral de Barcelona.